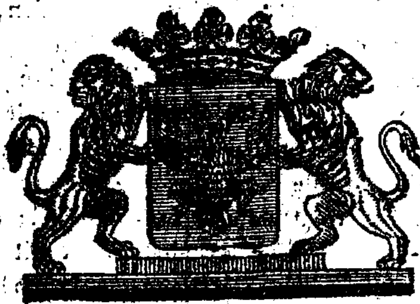
N°. 190. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag 21 November.

EGYPTE.

Triëst, *4 nov.* De stoomboot uit Syra brengt stellige berigten uit Alexandrië tot den 22sten october, volgens welke de onderkoning aan den Franschen consul de verzekering heeft gegeven dat hij bereid is om de vloot van den kapudan-pacha naar Konstantinopel te laten vertrekken. Alhoewel hij dezen stap wil doen voorkomen als eene inschikkelijkheid van zijne zijde jegens de verlangens van Frankrijk, zoo geven toch alle partikuliere berigten te kennen dat de ontevredenheid der Turksche manschap zoo zeer heeft toegenomen dat men oproer vreesde. Intusschen, wat hiervan zij, oogst Frankrijk reeds de vruchten zijner staatkunde, naardien de eerste hinderis ter oplossing van het Egyptische vraagstuk, zonder dwangmaatregelen, te boven gekomen schijnt. (*K. Z.*)

GRIEKENLAND.

Athene, *27 oct.* Uit het Oosten hebben wij, behalve gissingen en redeneringen, niets nieuws. De hoop der Grieken, zelfs van het landvolk, om uit deze verwarringen voordeel te trekken, neemt met den dag toe. Eenige gouverneurs in Rumelië berigten, dat verscheidene boeren aldaar dit jaar hunne velden niet bebouwen willen, vermits zij aan de bekende voorspelling gelooven, en tegen het jaar 1840 eene algeheele verandering te gemoet zien. — Tusschen Nauplia en Epidaurus hebben er weder moorddadige rooverijen plaats gehad. (*Allg. Zeit.*)

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stockholm, *5 nov.* Volgens de *Statstidning* heeft Z. M. den minister van buitenlandsche zaken opgedragen, om een handelstraktaat tusschen Zweden en Noorwegen eenerzijds en Brazilië anderzijds tot stand te brengen.

ZWITSERLAND.

Uit Zwitserland, *10 nov.* In St. Gallen heerscht tegenwoordig eene gisting, welke doet vreezen dat er ook in dit kanton een gevaarlijke twist tusschen deszelfs verschillende partijen uitbreke. De naaste aanleiding tot ontevredenheid gaf in het vorige jaar de intrekking der goederen van een klooster ten voordeele van den staat. 11,000 katholieke burgers verlangen nu niet, dat het klooster, welks leden zelve de opheffing van hunne inrigting voordroegen, weder hersteld worde, maar slechts dat het gemelde eigendom uitsluitend aan het katholieke gedeelte der bevolking verblijve. Voor als nog verklaren de regenten van St. Gallen, en inzonderheid de eerste derzelve, landamman *Baumgartner*, deze begeerte voor onzinnig en willen er zich tegen verzetten; maar de voorvallen van 6 september in Zurich toonen, op wat lossen grond de regeringen der zoogenaamde herboren kantons tegenwoordig staan, en hoe eensklaps een volksstorm dezelve overhoop kan werpen. (*H. Z.*)

DUITSCHLAND.

Frankfort, *12 nov.* De koning der Belgen bevindt zich voortdurend te Wiesbaden, doch zal in de volgende week die badplaats verlaten om naar België terug te keeren. Men schildert de binnenlandsche aangelegenheden van dat land met ongunstige kleuren, en toch blijft koning *Leopold* langer uit België dan men verwacht had. Wel is waar had de koning de bronnen te Wiesbaden voor zijne gezondheid noodig, echter zal het hem ook welkom geweest zijn, zich ontheven te zien van de troonrede bij de opening der kamers. Wat viel er in dit oogenblik aan de Belgische natie veel troostrijks omtrent haren binnenlandschen toestand te zeggen? En hadden de kamers, in haar adres van antwoord, de wonden, waaraan België lijdt, onaangeroerd kunnen laten? zeker niet! Het is intusschen te verwachten dat de regering met de kamers ijverig beraadslagen zal over het nemen van maatregelen, geschikt om eene zware crisis in België te verhoeden. Het ware te betreuren, bijaldien dat land zich inwendig niet weder versterken kon, nu het naar buiten eene veilige positie heeft verkregen. Ook verwacht men dat België zich nu onverwijld met Holland verstaan zal betrekkelijk de algeheele volvoering van het Londensche traktaat; want het kan België geenszins tot eer en voordeel strekken, als het der volvoering nog steeds nieuwe hindernissen in den weg poogt te leggen. (*H. Z.*)

Frankfort, *15 nov.* Naar men verneemt, is het groothertogdom Baden thans ook toegetreden tot de overeenkomst, volgens welke op de hoofdwegen snelwagens voor 24 personen zullen worden ingevoerd. Men voegt hierbij dat de prijzen alsdan twee derden zullen worden verminderd. (*K. Z.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, *10 nov.* Trots alle onwaarschijnlijkheid van het gerucht, blijft men hier beweren, dat onze regering langs buitengewonen weg uit Konstantinopel berigt heeft ontvangen, dat *Ibrahim*-pacha de bedreiging zijns vaders bewaarheid, en den marsch naar Konstantinopel aanvaard heeft. (*K. Z.*)

ENGELAND.

Londen, *17 nov.* Met berigten uit Nieuw-York van 25 october, zijn hier tijdingen uit Canada van den 21sten ontvangen, inhoudende de proclamatie, die de nieuwe gouverneur, de heer *P. Thomson*, heeft uitgevaardigd bij zijne komst in de kolonie. Hij verklaart daarin hoofdzakelijk, dat hij zal trachten de welvaart der kolonie te bevorderen, de in dezelve bestaande geschillen te vereffenen, en *bewezene* grieven uit den weg te ruimen. Hij roept hiertoe de medewerking van alle welgezinden in, en verklaart, dat hij steeds de regten der kroon zal handhaven, en van de hem verleende magt zonder aarzelen gebruik zal maken, om de rust te verzekeren en de wetten te doen eerbiedigen.

FRANKRIJK.

Parijs, *17 nov.* Alhoewel de jongste bedroevende tijdingen uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika de meeste Fransche speculanten hebben doen gelooven, dat men de conversie der 5 pCts. stellig zouden laten rusten schijnt de heer *Passy* nogtans in zijn voornemen te volharden.

De ongelukkige beestentemmer *van Amburg*, die voor eenigen tijd door eenen zijner leeuwen in het been is gebeten, heeft zich eergisteren hetzelve moeten laten afzetten. Dit voorval heeft eenen onaangenamen indruk bij het publiek te weeg gebragt, zoodat de vertooningen van den heer *Carter*, *van Amburgs* mededinger in het beestentemmen, die tegen het einde van december hier wordt verwacht, niet dan met afkeer en met angst zullen worden aanschouwd.

Volgens de tijdingen uit het Oosten, die tot heden toe niet zijn tegengesproken, is een traktaat, waarvan Frankrijk de grondslagen heeft gelegd, tusschen *Mehemed-Ali* en de Ottomonische Porte tot stand gekomen. Men heeft het gerucht van oneenigheid tusschen de mogendheden in omloop gebragt, doch dit behoort tot die klasse van berigten, welke men niet dan met het meeste wantrouwen moet ontvangen.

— Volgens de *Emancipation* van Toulouse zou de vlugtende graaf *d'Espana* door eenige kompagnien van Bep del Olia achterhaald, gebonden, met dolksteken doorboord en aldus van de steile hoogten tusschen de gehuchten Oriane en Orgacia in den afgrond gestort zijn, hebbende men kort daarna zijn lijk onder in een ravijn gevonden.

— Volgens de berekeningen van eenen ambtenaar bij het ministerie van oorlog, zijn er, sedert de verovering van Algiers, tot den 1sten julij ll., 25,508 manschappen in Africa bezweken.

— In de brieven uit Madrid van den 10den wordt gemeld, dat alles nog in den vorigen toestand was; — dat het bewind den loop der tijdsomstandigheden scheen af te wachten, alvorens iets verders te ondernemen.

BELGIE.

Brussel, *18 nov.* De heer *Raikem* schijnt met het ministerie van justitie bekleed te zullen blijven, en men meldt, dat de koning hem eenen eigenhandigen brief heeft geschreven, ten einde hem daartoe te bewegen.

De kamer der gedeputeerden is heden bijeengekomen, om eenen voorzitter te kiezen. Het aantal der aanwezigen was 75; de volstrekte meerderheid derhalve 38. Bij de eerste stemming heeft de heer *Fallon*, de kandidaat der liberalen, doch de verklaarde vijand van de partij der bankisten, dat is, van de algemeene Brusselsche maatschappij, 45 stemmen bekomen, en is hij derhalve als voorzitter benoemd. De heer *Dubus* is als de eerste vice-president benoemd, en de heer *de Behr*, zijn mededinger, als de tweede.

De heer *Fallon* heeft in der tijd voor de aanneming der 24 artikelen gestemd.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, *19 nov.* Door Z. M. zijn benoemd: tot rijks ontvanger te Leeuwarden, de hoofd-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in Vriesland, *C. van Dam*, en ter zijner vervanging, de arrondissements-inspecteur *Bouricius*.

— Met den 16den dezer is, krachtens een besluit des konings, het bevel over het stoomschip *Cerberus* opgedragen aan den luitenant ter zee der eerste klasse, *J. P. A. Coertzen*, over het stoomschip *Curaçao* aan dien der eerste klasse, *A. A. Bolken*, en over het instructie-vaartuig bij het koninklijk instituut voor de marine te Medenblik, [illegible] den luitenant ter zee der eerste klasse, *A.* baron *Collot d'E*[illegible]

's Gravenhage, *18 nov.* Z. K. H. de prins [illegible] gen naar Tilburg vertrokken.

— De heer *van Mansveld*, tot lid der algemeene rekenkamer benoemd, heeft laatsleden donderdag, in handen van Z. Exc. den minister van financiën, den daartoe voorgeschreven eed afgelegd, en heden voor de eerste maal in voormeld collegie zitting genomen.

— Men verzekert, dat het ontwerp van wet tot verhooging van den accijns op de steenkolen, ingekomen in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s.*) van den 26sten dezer, en eenige dagen later in de respectieve afdeelingen onderzocht, blijkens de processen-verbaal dier afdeelingen, tot verschillende beschouwingen heeft aanleiding gegeven.

De leden, die zich voor het ontwerp verklaarden, waren van gevoelen, dat, bijaldien de bedoeling van het ontwerp van wet tot verhooging van den accijns op de steenkolen, is, om de verhouding dezer brandstof met den turf te herstellen, er dan wel geen bezwaar tegen dit beginsel kan bestaan. Eenige dier leden gaven echter in bedenking, of wel door de voorgedragen wet wordt hersteld de verhouding, in verband met de gesloten tractaten, voor zoo verre betreft het verbruik in de fabrijken, en of niet tot herstel dier verhouding, in het belang van den turf, als inlandsch product, naar de evenredigheid van het vervallen inkomend regt, de vrijdommen voor de fabrijken behoorden te worden ingekort.

Andere leden zien in dit ontwerp alleen eene verhooging van accijns op een gedeelte der brandstoffen; waarbij de druk dier in ons klimaat en landsgesteldheid reeds zoo bezwarende belasting vooral voor de geringere klasse, ter zake van het kolengruis, zeer zoude vermeerderen. Zij vinden dezelve in weerspraak met des ministers rede, waarbij gezegd werd, dat geene belasting zoude behoeven verhoogd te worden, en zien voor dezelve te minder reden, omdat de accijnsen de raming reeds aanzienlijk overtreffen, zelfs na de vermindering der opcenten.

Eenige leden, eindelijk, zouden zwarigheid maken in elke vermeerdering van lasten, zoo lang niet blijkt, dat de bedoeling daarentegen ernstig bestaat, om onze financiën, naar hun gevoelen, door zuinigheid, eenvoudigheid en orde te gemoet te komen.

's Gravenhage, *19 nov.* Het onderzoek der begrootingswetten voor 1840 in de afdeelingen der Tweede Kamer heeft tot vele algemeene en meer bijzondere beschouwingen en bedenkingen aanleiding gegeven.

Over het algemeen klaagde men over eene neiging tot te groote opdrijving van de uitgaven bij bekrompen middelen; en inzonderheid over de vermeerdering van het gewoon van oorlog ruim van 3 millioen. Men vroeg of de 19 millioen, die men voor het buitengewoon van het loopende jaar aanvroeg, en waarvan het traktaat van april jl., volgens toezegging, een gedeelte beschikbaar moet hebben gehouden, niet veeleer tot een minder cijfer had moeten aanleiding geven.

Men achtte het eene droevige teleurstelling, te vernemen, dat de middelen niet voldoende waren, en men slechts door geldleeningen in de behoefte kon voorzien. Men moest het nu niet bij de opvatting van hoop, bij een louter vertrouwen op eene betere toekomst laten, maar door bezuiniging en vereenvoudiging afdoende geneesmiddelen te baat nemen.

Verscheiden leden hebben geacht de begrooting, in een zoo naauw verband met de grondwet te staan, dat zij dezelve ondergeschikt wilden hebben gesteld aan de wijzigingen, welke deze grondwet moet ondergaan.

Dien overeenkomstig, en vermits het buitengewone der omstandigheden toch reeds drong, ten opzigte der 10jarige begrooting van den voorschreven vorm af te gaan, zijn vele leden van oordeel geweest, dat eene partiële kredietwet verre verkiesselijker ware; en wel (behoudens de schuld) op den grondslag der begrooting van het loopende jaar. Sommige leden zouden deze kredietwet voor 6 maanden in werking verlangen te zien, in de hoop, dat de nieuwe grondwet alsdan haar beslag zoude hebben gekregen.

Andere leden daarentegen, hoezeer gelijkelijk overtuigd van de dringende noodzakelijkheid eener herziening der staatsinrigting, waaronder wij nog leven, en gelijkelijk met verlangen naar dezelve uitziende, zijn van oordeel, dat deze intusschen, evenzeer als vroeger, zoo als zij nu bestaat, en voor zoo verre zij nog kan opgevolgd worden, het eenige rigtsnoer hunner handelingen moet uitmaken, en dat men, daarvan afwijkende, of hetzelve in het onzekere stellende, zoude komen op een wijd veld van uiteenloopende verlangens en meeningen; en wenschen dien ten gevolge de voorgedragene begrooting te onderzoeken, zoo als zij is voorgedragen, dezelve toetsende aan de naar de bestaande instellingen berekende details.

De leden die het eerste gevoelen aankleven zijn echter van denkbeeld geweest dat het ook bij hunne wijze van zien niet overbodig kan geacht worden, de medegedeelde details der uitgaven na te gaan, ten einde alzoo met meer grond te kunnen oordeelen over de eventuële hoegrootheid van het te verleenen krediet, hoedanig zij de begrooting beschouwen.

Het volgende geldt de onderdeelen der begrooting. Wat het tweede hoofdstuk, *secretarie van staat*, betreft, kunnen eenige leden niet beamen, waarom het kabinet des konings voor memorie wordt uitgetrokken; want indien de kosten door den staat moeten worden bestreden, dan had men dezelve, even als vroeger, moeten in rekening brengen. Sommigen waren tegen het behoud van de *Staats-courant*.

Ten aanzien der rekenkamer is aangedrongen op eene herziening der wet deswege; beschouwende men die instelling, eensdeels, als grondwettig den meest echten waarborg eener behoorlijke controle aanbiedende, maar anderdeels als zoodanig van het doel afgeweken, dat, indien daarin niet wordt voorzien, men de uitgaven daarvoor slechts als eene verspilling kan aanmerken.

Men verlangde in eene afdeeling, dat niet slechts alle rijks-uitgaven, maar bepaaldelijk ook alle ontvangsten door de rekenkamer wierden geverifiëerd; dat aan dezelve het toezigt en de zorg worde opgedragen, dat geene uitgaven voor het rijk worden gedaan buiten bewilliging van de Staten-Generaal; dat alle baten van het rijk, hetzij dezelve uit belastingen, hetzij ook uit de overzeesche geldmiddelen, hetzij uit welken hoofde ook, mogten voortvloeijen, behoorlijk worden verantwoord, overeenkomstig de grondwettelijke bedoeling van de instelling der rekenkamer.

Aangaande het derde hoofdstuk, de *buitenlandsche zaken*, heeft men zijne bevreemding te kennen gegeven, dat, in weerwil van den rustigen gang, dien wij thans kunnen gaan, en bij de dringende behoefte om in alles, ten gevolge van den ongunstigen staat onzer financiën, de bezuinigingen, ook hier eene neiging tot vermeerdering tot uitgaven bestaat. Men besefte volkomen, dat de regeling van zoo vele betwiste aangelegenheden, als welke wij nog met België hebben, het wenschelijk maakt, om ginds een uitstekend en hoog ambtenaar te hebben, maar men hoopte dat deze missie met der tijd zal kunnen worden verminderd, en verlangde dat in verscheiden landen onze belangen door min bezoldigde ministers-residenten, zouden worden vereenvoudigd. De missiën in Zweden, te Rome en bij den Duitschen Bond deden thans, nu België wettiglijk van ons is afgescheiden, meer nadrukkelijk vragen, of gindsche ministers zoo superieur of onmisbaar zijn, dat men ze niet door lands kinderen zou kunnen vervangen.

Men meende dat meer acht moest gegeven worden op het meer of minder commerciëel gewigt der buitenlandsche zendingen; zoo had men in Noord-Amerika, waarbij de handel zoo veel belang heeft, een zaakgelastigde met *f* 12,000, doch in Zweden en Denemarken, waar de missiën veelal als eene beleefdheid kunnen beschouwd worden, gezanten van *f* 22,000 en *f* 20,000.

De kosten van de *nationale nijverheid* verlangde men onder een afzonderlijk hoofdstuk gebragt te zien.

Wat het vierde hoofdstuk, *justitie*, aanbelangt, heeft eene afdeeling het verlangen geuit, dat de vestiging van een geregtshof in Noord-Holland, ter vervanging van de crimineele regtbank, door de hooge regering bepaaldelijk in overweging worde genomen; zij meent dat het aanzienlijk Noord-Holland hierop regtmatige aanspraak kan maken, en dat de ondervinding van het afgeloopen jaar duidelijk het wenschelijke hiervan heeft doen zien. De ondervinding van het laatste jaar ook het bewijs hebbende opgeleverd, dat in sommige arrondissementen het griffie-werk bezwaarlijk door de griffiers en substituten kan worden verrigt; zoo wenscht men, dat door de wet het getal dier ambtenaren worde vermeerderd bij die regtbanken, waar zulks noodzakelijk is. Ten einde hierdoor de reeds hooge kosten van het justitiewezen niet te vermeerderen, oordeelde men dat het getal substituten-griffiers bij alle de hoven (uitgezonderd bij Holland) van twee tot *een* zou kunnen teruggebragt worden.

In eene andere afdeeling is eene nota ingeleverd, waarin het genoegen betuigd wordt, dat de traktementen voor de buitengewone directeurs, commissarissen en agenten van policie op de begrooting niet meer voorkomen; men verheugde zich dat de reden is weggenomen, welke dikwerf aanleiding gaf, dat de ingezetenen van eenige oorden in Nederland het er voor houden moesten, dat hunne trouw en vaderlandsliefde door de regering werden betwijfeld.

In dezelfde nota wordt bijzonder aangedrongen, dat het personeel der griffiën bij sommige regtbanken worde vermeerderd.

Als bewijs voor de noodzakelijkheid van zulken maatregel, brengt men in het midden, dat in het zoo uitgestrekt en volkrijke arrondissement van 's Hertogenbosch één griffier en één substituut-griffier met geene mogelijkheid in den geregelden gang van de dienst kunnen voorzien. Ook ware het te wenschen dat de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch met één regter wierde vermeerderd.

Wat het vijfde hoofdstuk, *binnenlandsche zaken*, aangaat, heeft men het onregelmatig gevonden om de strandvonderij voor memorie uit te trekken; heeft men eene vermindering voor den waterstaat mogelijk geacht, daar verscheidene ambtenaren ook toelagen uit de provinciale fondsen genieten, verlangende men eene herziening van het reglement voor den waterstaat. Vele leden meenden dat 's lands roem en nut beide zich tegen eenige vermindering nopens het hooger onderwijs aankantten; andere leden geloofden dat het getal hoogescholen wel verkleining konden ondergaan. Men moest door enkele hoogere toelagen uitstekende hoogleeraaren pogen te verwerven.

Men verwonderde zich over de verhooging der kosten van de provinciale besturen, ondanks de verminderingen, welke de militie-commissarissariaten en militie-raden hebben kunnen ondergaan.

Men verlangde meerdere inlichtingen nopens de reden der verhooging met ruim *f* 109,000 voor de kosten van gevangenissen. Men heeft de bedenking geopperd, of het wel met de bepalingen der grondwet is overeen te brengen, dat er ten behoeve der provinciën bijzondere belastingen worden geheven.

In eenige provinciën schijnen óf meerdere opcenten op de grondlasten en het personeel, óf opcenten op andere rijks-belastingen, ten behoeve dier gewesten, te worden geheven. Men acht zich verpligt de oplettendheid der

regering hierop te vestigen; te meer, daar men, bij den voortgang op dezen weg, de mogelijkheid voorziet, dat de provinciale huishoudelijke begrootingen zouden kunnen ontaarden, in kleine, als het ware, suppletoire staatsbegrootingen, hetgeen gewis niet zou zijn overeen te brengen met de grondwet.

De vermeerdering met *f* 100,000, ter voortzetting der groote communicatiën, heeft veel bijval gevonden. Men verlangde het onderzoek in de rijks archieven in de provinciën gemakkelijker gemaakt te hebben.

Betreffende het zesde hoofdstuk, *hervormde eeredienst*, enz., merkten vele leden ook hier de steeds plaats hebbende vermeerderingen op, welke nu weder bij de *f* 18,000 bedroegen, wenschende men den ongunstigen toestand onzer geldmiddelen in het oog gehouden te zien.

De onderstands-gelden tot opbouw of herstel van kerken en pastorijen werden zeer beaamd.

Een lid bleef staan op het brengen van beide eeredienston onder het departement van binnenlandsche zaken.

Van het achtste hoofdstuk, *marine*, vinden eenige leden het cijfer te hoog opgevoerd naar onzen financiëlen toestand, en wenschen zij hetzelve verlaagd tot vorig bedrag.

Andere leden daarentegen verlangen hier geene vermindering, en zijn zelfs van oordeel, dat handel en koloniën meer eischen; maar men meende vrij algemeen, dat met de tot dus verre toegestemde, en weder gevraagde gelden meer en beter kon worden tot stand gebragt, daar nu de administratie te veel absorbeert; en dat de drie departementen, ieder afzonderlijk genomen, te kostbaar zijn ingerigt.

Verscheiden leden hebben, rakende dit hoofdstuk, aangevoerd, dat dit belangrijk onderwerp, waarbij de koloniën, de handel en 's lands welvaart zulk een innig belang hebben, naar verhouding met oorlog, op den achtergrond wordt gesteld. Zij meenden dat, zoo ergens niet, hier geene bekrimping kon toegelaten worden, namelijk voor zoo veel de eigenlijke marine betreft.

Voorts verlangde men den waren stand der marine te kennen, in verband met de hier gevraagde fondsen en voorts de sterkte te weten van het vaste korps der marine, het getal matrozen en mariniers en dat der werklieden aan 's lands werven.

(*Vervolg hierna.*)

BEURSBERIGT

van 19 november.

Holland. Certificaten werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{3}{16}$; $\frac{5}{16}$; dito 5 pCt. $97\frac{7}{8}$, 98; Kansbiljetten $23\frac{5}{8}$ $\frac{11}{16}$ $\frac{5}{8}$; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $92\frac{1}{8}$, $\frac{9}{16}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $161\frac{7}{8}$, $\frac{1}{8}$; Oostindische leening 5 pCt. $94\frac{1}{16}$, $\frac{7}{16}$; Aandeelen Rijn-spoorweg $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{3}{4}$.

Spanje. Ardoins 5 pCt. $25\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$;

Rusland. Obligatiën *Hope en Comp.* 1798 en 1816, 5 pCt. 103, $\frac{1}{4}$; dito 1828 en 1829, 5 pCt. $103\frac{1}{4}$; Cert. 1831 en 1833 5 pCt. $97\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$.

Poolsche loten van 500 pond $136\frac{1}{2}$; Metalliek 5 pCt. $103\frac{3}{8}$; $\frac{1}{2}$; Columbianen 2de van 100 pond $19\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; Nieuwe Mexikanen 5 pCt. van 100 pond $27\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; dito Uitgestelde $9\frac{1}{8}$; $\frac{1}{16}$, Bl. Grieken van 100 pond $13\frac{1}{4}$; van 500 pond $11\frac{7}{8}$; Onbep. Coup. *f* $2\frac{3}{8}$; R. Grieken van 100 pond $11\frac{1}{4}$; Kl. Coup. *f* $2\frac{13}{16}$; Ardoins Coup. november en mei $20\frac{5}{8}$, $19\frac{7}{8}$, $20\frac{1}{4}$; Ardoins 1831 en 1839 van 85 pond 21; Brazilianen 5 pCt. van 100 pond $74\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$.

Mengelwerk.

Ministeriële verantwoordelijkheid.

(*Zie n°. 189.*)

Voorwaar de geschiedenis leert ons niet de ministeriële verantwoordelijkheid te kunnen ontberen. AMMIANUS MARCELLINUS beschrijft reeds de wandaden van den eunuch EUSEBIUS, waarop de keizer zelf, CONSTANTIUS, niet het geringste vermogt. Den Sakser ligt de minister BRÜHL en zijne verkwistingen, LODEWIJK XIV waardig, nog versch in het geheugen; eene pyramide bestendigt het *lust*leger van AUGUSTUS II, dat 980,780 thalers kostte; geen vorst uit Europa had eene garderobe welke die des ministers BRÜHL evenaarde, en men bezocht dezelve als eene zeldzaamheid; en zij deed een Fransch reiziger uitroepen: *montrez moi des vertus et non pas des culottes!* Het *grüne Gewölbe* in Dresden herinnert nog zijne schandelijke verkwisting waar in zeven kamers een ongehoorde schat van goud, zilver, edelgesteenten en andere kostbaarheden opeen is gestapeld. — De Deensche staatsschuld groeide in 17 jaren (1817—1835), in volstrekten vrede, met 23 millioenen Bankthalers aan, zoodat de renten der schulden bijna 5 millioen, dus een *derde* der jaarlijksche ontvangsten inzwolgen. Zou dit in het Deensch gouvernement hebben kunnen geschieden, zoo de minister van financiën rekenschap schuldig geweest was? — Maar al ziet men ook de noodzakelijkheid hiervan voor het heil der natiën zeer wel in, wanneer geene organieke daarstellingen in de maatschappij te hulp komen, zal men geene voldoende oplossing van dit vraagstuk vinden en men zal zich, vooral in zuivere monarchiën, met de *zedelijke* verantwoordelijkheid der ministers moeten vergenoegen.

Hoe meer, ten gevolge van vooruitgang en opklaring van staatkundige inzigten, de begrippen omtrent het wezen van den staat zich hebben gelouterd, des te nadrukkelijker wordt de noodzakelijkheid eener ministeriële verantwoordelijkheid erkend. Toen met de ontbinding van het Duitsche rijk aan de standen der Duitsche staten *via facti* de waarborg hunner regten en van de gansche staatsregeling werd ontnomen, verscheen de ministeriële verantwoordelijkheid als een onontbeerlijk en een, ter naauwernood voldoend equivalent? In vroegeren tijd bewerkten de rijksgerigten, door zeer nadrukkelijke maatregelen, de instandhouding der bestaande herkomsten: meermalen zijn rijksvorsten of hunne staats-dienaars wegens misbruik van het staatsgezag met ernstige berisping, geld- en gevangenisstraffen beteugeld. Na de ontbinding van het Duitsche rijk en de daarmede verbondene opheffing der hooge rijksgeregten, verviel deze waarborg, waarop den volkeren eene aloude en regtmatige aanspraak toekwam en waarvoor men op het Weener congres als een noodwendig surrogaat meende te moeten bepalen dat landstandelijke regeringsvormen tot banning van willekeur in de verschillende staten bij bondswetten bepaald, zouden worden verordend. De schrijver werkt dezen historischen zamenhang van de in de Duitsche constitutionele staten grondwettig vastgestelde ministeriële verantwoordelijkheid met het voormalig staatsregt nader uit, en beroept zich daartoe op de historische bronnen en vooral op PFEIFFER's, *Geschichte der landständische Verfassung* in *Kurhessen* (*Kassel 1834*), en de opmerkelijke woorden van KLÜBER (*Uebersicht der Verhandlungen des Wiener Congresses*, (D. 2 bl. 215) zeggende: de ministeriële verantwoordelijkheid is zoo uitdrukkelijk en tevens zoo heilzaam, als hier, nog niet door Duitsche regenten verkondigd." — De schrijver betreurt nog ten slotte dat men de ministeriële verantwoordelijkheid, eene instelling zoo als dezelve uit Engeland herkomstig was, op het vasteland in de staatsregelingen heeft overgeplant, zonder genoeg te letten op de bestaande orde van zaken, waarin dezelve moest werken en dat in die onvoldoende daarstelling de reden gelegen is dat men in de vruchten, die men zich voorgesteld had, zich willens heeft bedrogen gevonden.

In eene volgende § wederlegt de schrijver de leer der volstrekte monarchisten, die de ministeriële verantwoordelijkheid voorstellen als een *hors d'oeuvre*, in strijd met dezen regeringsvorm en als niet overeen te brengen met de allereerste voorwaarden eener monarchale regering. Voornamelijk ontleedt hij de redeneringen van den boven reeds aangehaalden schrijver *Over de aristocratiën*, die tot geene andere gevolgtrekking leiden, dan dat het monarchaal beginsel *wanneer* het *in dien engen zin wordt genomen*, waarin vele monarchisten van onzen tijd hetzelve opvatten, de ministeriële verantwoordelijkheid zoowel theoretisch als praktisch eene naauwelijks uitvoerbare instelling schijnt te zijn. Verwezenlijkt ziet men toch de ministeriële verantwoordelijkheid in die landen waar, onder eenen erfmonarchalen staatsvorm, het eindbesluit in de publieke aangelegenheid niet aan eenen onverantwoordelijken regent, maar aan de volksvertegenwoordiging voorbehouden is; zoo als in Engeland aan het Parlement, in Noorwegen aan de Storthing.

Een ieder die het heil der maatschappij niet afhankelijk maken wil van de toevallige inborst en hoedanigheden van een monarch, gelijk de volstrekte monarchalen, moet het noodzakelijke eener instelling erkennen, volgens welke bij onverantwoordelijkheid van den vorst zelven, de uitvoerders van den vorstelijken wil aansprakelijk zijn voor eene bevoegdheid (de uitvoering) die den vorst ontbreekt. DAHLMAN (*Die Politik auf den Grund und das Maass der gegebenen Zustände Zurückgeführt*, *Göttingen 1835*), merkt op, dat in elken staat, die een onderscheid maakt tusschen den wil van den in zijn' persoon onschendbaren en voor zijne handelingen en het staatsbestuur onverantwoordelijken vorst en de wet, aan het noodzakelijk vereischte der vorstelijke magt, dat zij aandeel hebbe in de wetgeving, het even noodzakelijke vereischte moet tegenoverstaan, dat de vorst ministers of andere beambten aanstelle, tusschen wier wil en den zijnen geene andere bestaat, en die voor de wettelijkheid van elke handeling der regering instaan.

Le monarque ne peut être divisé, zegt PAGÈS, (*Principes généraux du droit politique*, *Paris 1817, p. 431*); *ses attributs, comme corps du souverain et ses attributs comme gouvernement, étant réunis dans le même être physique, sont inséparables. Le monarque ne peut donc être soumis à aucune jurisdiction. Par là le peuple est sans garantie contre ses lois, sans juge commun auquel il puisse appeler de leurs injustices. Cet état de nature pourrait à chaque aggression se changer en état de guerre, si par une fiction heureuse, on n'avait donné aux gouvernés un refuge assuré contre le gouvernement. On a separé le prince des magistrats subalternes, et on a rendu ceux-ci responsables de tout ordre illégal qu'ils exécuteraient. Ainsi toute volonté illégitime devient nulle, parcequ'elle ne peut trouver de ministre qui y défère; ainsi l'exécution de toute ordonnance criminelle ne peut rester impunie; ainsi on peut dire que le monarque toujours inviolable, devient, dans la personne de ses agents, passible des peines que la loi prononce; ainsi la loi règne et règne seule, et l'état de nature et de guerre disparaît.*

Wil men in constitutioneel-monarchale staten de regering en het minis

torie als éèner beteekenis aannemen, dan wil ministeriële verantwoordelijkheid niets meerder zeggen, dan de gehoudenheid der regering om hare daden voor de vertegenwoordigers der natie te verdedigen. Dan nog volgens dat denkbeeld is en blijft de regering er door bedwongen binnen de grenzen van regtmatigheid en verpligting.

Werkzaamheden der Kamers (1).

(*Ingezonden.*)

Drie weken zijn de kamers bijeen en reeds zijn dezelve voor drie weken weder uit elkander gegaan! De gewigtigste aangelegenheden zijn aan derzelver overwegingen onderworpen, het welzijn des vaderlands kan van den uitslag harer raadplegingen in menig opzigt afhangen, en de werkzaamheden worden geschorst, de leden snellen huiswaarts. Zonderlinge wijze van werken, voorwaar! Met gespannen verwachting, zegt men, verbeidt het geheele land het oogenblik van de weder-bijeenkomst der Staten-Generaal; de gewigtigste aangelegenheden worden bij dezelve ter sprake gebragt; van den loop der beraadslagingen ten deze kan veel afhangen; en de afgevaardigden, beijveren zich ten zeerste om de residentie te verlaten. Wij beschouwen die wijze van handelen »onzer vertegenwoordigers" ondoelmatig en schadelijk voor de belangen van het vaderland.

Zij is ondoelmatig, omdat de leden der Staten-Generaal in het vorige zitting-jaar van 1838 op 1839, nog al tijd ter hunner beschikking gehad hebben; zoo dat het niet te veel van hen gevorderd is, dat, nadat zij eene reeks van maanden in den schoot hunner gezinnen waren teruggekeerd, zij zich alsnu voorloopig 2½ maand onafgebroken aan de belangen des vaderlands wijdden, vooral in eene sessie, die eene der belangrijkste zal zijn van al de zitting-jaren, die reeds zijn verloopen, en waarbij, reeds in den aanvang, de Edelmogende Heeren met werk als het ware overladen zijn. Maar zij is te eerder ondoelmatig, omdat het al een zeer vreemd denkbeeld van onze vertegenwoordiging aan ingezeten en vreemdeling moet geven, dat dezelve, ter naauwernood bijeengekomen zijnde, weder in allerijl uiteengaat.

Die schorsing is echter nadeelig voor de belangen van het land, en het is voornamelijk op dien grond, dat wij ons verpligt rekenen daartegen op te komen. Meermalen, en naar wij gelooven te regt, is aangemerkt, dat de behandeling van begrootings- en andere financiële wetten, die bestemd zijn voor een volgend jaar te werken, op het laatste oogenblik des jaars, onstaatkundig is en de vertegenwoordiging alsdan niet zoo vrij is in haar oordeel, als het wel te wenschen ware. Dan bestaat er toch zekere bijzondere aandrang van de zijde des gouvernements, om de voordragten, al heeft men daartegen ook eenige gegronde aanmerkingen, aan te nemen, daar, zonder derzelver goedkeuring, de dienst voor een volgend jaar zou kunnen worden gestremd. Dan worden dikwerf eenige leden, die de verantwoordelijkheid daarvan niet op zich willen laden, aangespoord om de wetten voor een enkel jaar aan te nemen, hoezeer zij dan daarbij niet bedenken, dat eene, op zoodanig oogenblik uitgebragte ondoordachte stem, hen jaren lang zou kunnen berouwen en het land, voor het vervolg, welligt in de grootste moeijelijkheden kan wikkelen.

Daarbij komt dan nog, dat, willen de Kamers, in december aanstaande, de voordragten afhandelen, die reeds aanhangig zijn, en die tot het dienstjaar 1840 in betrekking staan, zij in december met eenen onafgebroken ijver en met buitengewone krachts-inspanning moeten arbeiden en ten slotte het tweede deel harer zitting met avond-bijeenkomsten moeten besluiten.

Van welke zijde wij de schorsing der werkzaamheden van de kamers dan ook beschouwen, zien wij altijd in dezelve zekere benadeeling der belangen van het volk, eene niet loffelijke zucht der afgevaardigden, om den tijd, dat zij van hunne woning verwijderd zijn, zoo kort mogelijk te maken, even alsof 's lands belang hen niet in de hofstad riep; terwijl het gevolg daarvan onwederlegbaar moet zijn, dat de behandeling der voorgedragene ontwerpen met zekere overijling plaats heeft, en dezelve niet dien eisch heeft, welke het gewigt der zaken zou vorderen.

Wij weten wel, dat men ons zal tegenwerpen: de leden der Tweede Kamer hebben in hunne afdeelingen de aangeboden voorstellen onderzocht; de aanmerkingen, welke deswege gemaakt zijn, zijn thans het onderwerp van de overwegingen der regering; het gouvernement moet eenigen tijd hebben, om op die aanmerkingen te antwoorden; en gedurende dien tijd, was het verblijf der leden in de residentie niet noodzakelijk. Maar wij zullen daartegen aanvoeren, dat niet alle ontwerpen in de afdeelingen onderzocht zijn; dat onder anderen de voordragt van het eerste boek van het wetboek op het strafregt nog onaangeroerd gebleven is; dat het onderzoek der laatstelijk voorgedragene ontwerpen, met eenen in het oog loopenden spoed heeft plaats gehad; en dat de regerieg geene drie weken behoeft, om op al de gemaakte bedenkingen te antwoorden. En al ware dit het geval ten aanzien der financiële wetten, dan zouden de Edelmogende Heeren, gedurende dien tijd, zich met de afwerking der minder gewigtige voordragten bezig gehouden en alzoo zorg gedragen kunnen hebben, dat zij de financiële ontwerpen, met meerder zorg, naauwgezetheid en bedaardheid zouden hebben kunnen overwegen en behandelen, zoodat zij zich alzoo op den laatsten dag des jaars niet verpligt zouden zien, de voordragten toe te stemmen, waarover zij mogelijk geheel anders zouden hebben geoordeeld, indien de beraadslaging ter geschikter ure hadde plaats gegrepen. Reeds in vorige jaren hebben wij ons over deze zonderlinge wijze van beraadslaging verwonderd, maar dit jaar vooral komt het vreemde daarvan, nog meer dan vroeger, bijzonder uit. Wij wenschen, dat in december aanstaande, de loop der beraadslagingen bij de Tweede Kamer zal doen blijken, dat de tegenwoordige onbegrijpelijke schorsing van de werkzaamheden der kamer geen schadelijken invloed hebben zal op de kalme en onpartijdige beoordeeling der aanhangige ontwerpen van wet, wier doorzetting of verwerping door de vertegenwoordiging moet worden uitgesproken.

(1) Wij hebben aan dit, van goeder hand toegezonden, stuk geene plaats willen weigeren, ofschoon wij er verscheidene bedenkingen tegen te opperen zouden hebben. Daargelaten ons bekend voorbehoud omtrent de bevoegdheid van Kamers, anders dan volgens de stipte bepalingen der grondwet van 1815 of een vernieuwd staatsverbond zamengesteld, meenen wij dat de meeste bezwaren des schrijvers, wier *gegrondheid* wij geenszins betwisten, meer te wijten zijn aan de zamenstelling der Kamers zelve, dan aan de personen. Het spoedig uiteenspanellen der leden is een natuurlijk gevolg van derzelver menigvuldige andere ambten. Hoe wil men dat burgemeesters, dat presidenten van regtbanken en hoven, ambtenaren van het publiek ministerie, enz. enz., lang, onafgebroken in de residentie blijven? — En nogtans worden zulke personen bij voorkeur door de provinciale staten gekozen; de schuld ligt dus bij het kieskollegie; daarin moet men hervorming hebben, zal men hervormingen in de natuurlijke *gevolgen*, waarover in dit artikel geklaagd wordt, erlangen.

Philosophie catholique de l'histoire.

Onder dezen titel heeft de baron H. GUIRAUD, lid van de fransche academie, het eerste deel uitgegeven van een groot werk, waaraan hij, naar men zegt, reeds twaalf jaren gewerkt heeft. Dit eerste deel behelst slechts de inleiding, en de schrijver zegt in de voorrede: »Daar ik in de schepping het booze ontdek, welks voortgang MOZES voor ons opteekende: zoo ga ik verder dan de Genesisdagen terug, tot aan de oorsprongsbron van alle dingen." In dit eerste deel handelt de schrijver over de volgende onderwerpen: »De twee beginsels. — De Schepping. — De Engelen. — Meening der geologen. — Genesis. — Voortteling der Engelen. — Gevolgen van hunnen val. — Schepping des lichts. — Het vuur. — Het centrale vuur. — Het firmament. — Het drooge element. — De schepping van den vierden en den vijfden dag. — Schepping der dieren. — De algemeene ziel. — De mensch. — De menschelijke gestalte. — Toestand des menschen voor de zonde. — Voeding en voortplanting des menschen voor de zonde. — De slaap."

Waterhoogte te Arnhem.

Den 20 Nov. 0 El 7 Palm 3 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 2 D.

Advertentiën.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.